

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๒/๖๕๐

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง การแจ้งวันที่แนชด (Definitive Dates) ของบพัญญูนิติไทยต้องการระยะเวลาปรับตัว (Category B) ของความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (TFA) ภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ตารางบพัญญูนิติไทยต้องการระยะเวลาปรับตัวก่อนการปฏิบัติ (Category B) และวันที่แนชด (Definitive Dates) ในการปฏิบัติตามมาตรการภายใต้ Category B

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอ เรื่อง การแจ้งวันที่แนชด (Definitive Dates) ของบพัญญูนิติไทยต้องการระยะเวลาปรับตัว (Category B) ของความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (TFA) ภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รักษาการแทน รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Agreement on Trade Facilitation: TFA) ภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) มีสาระสำคัญ คือ การกำหนดบพัญญูนิติให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกในการนำเข้า ส่งออกและการผ่านแดนของสินค้า โดยแบ่งเป็นบพัญญูนิติที่สามารถปฏิบัติได้ทันที (Category A) บพัญญูนิติที่ต้องการระยะเวลาปรับตัวก่อนการปฏิบัติ (Category B) และบพัญญูนิติที่สมาชิกต้องได้รับความช่วยเหลือก่อนจึงจะปฏิบัติ (Category C)

๑.๒ ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ได้ให้ความเห็นชอบการยอมรับพิธีสารแก้ไขความตกลงมาร์ราเกซจัดตั้งองค์การการค้าโลกเพื่อผนวกความตกลง TFA เข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลง WTO (การให้สัตยาบันความตกลง TFA) และเห็นชอบการจัดบพัญญูนิติของไทยไว้เป็น Category A จำนวน ๑๓๑ บพัญญูนิติ และ Category B จำนวน ๑๒ บพัญญูนิติ (ต้องการระยะเวลาในการปรับตัวระหว่าง ๓-๗ ปี) ทั้งนี้ ไทยไม่มีการจัดบพัญญูนิติใดๆ ไว้ใน Category C

๑.๓ ไทยแจ้งบพัญญูนิติ Category A เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และได้แจ้งการให้สัตยาบันความตกลง TFA ของไทยต่อ WTO เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งต่อมาไทยได้แจ้งปรับปรุงบพัญญูนิติภายใต้ Category A อีกครั้ง เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยยังไม่ได้แจ้งบพัญญูนิติภายใต้ Category B

* คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้ความเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เรื่อง การแจ้งบพัญญูนิติไทยพร้อมปฏิบัติภายใต้ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าขององค์การการค้าโลก และคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (คพท.) ได้แจ้งรายชื่อบพัญญูนิติใน Category A ของไทยต่อ WTO ตามมติ คสช. แล้วเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗

๑.๔ ความตกลง TFA ได้เริ่มมีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ หลังจากสมาชิก WTO จำนวนกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิก WTO ทั้งหมด ได้แจ้งการให้สัตยาบัน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ความตกลง TFA กำหนดภาระหน้าที่ของสมาชิก WTO ที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งไทย เกี่ยวกับ Category B ดังนี้

๒.๑ การแจ้ง Indicative Dates: เมื่อความตกลง TFA มีผลใช้บังคับ ประเทศกำลังพัฒนาจะต้องแจ้งบทบัญญัติใน Category B พร้อมแจ้งวันที่คาดว่าจะสามารถนำบทบัญญัติภายใต้ Category B ไปปฏิบัติ (Indicative dates) ต่อ WTO ทั้งนี้ ประเทศไทยได้แจ้งบทบัญญัติใน Category B และ Indicative dates ของไทย ต่อ WTO เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๒.๒ การแจ้ง Definitive Dates: ภายในหนึ่งปีหลังจากความตกลง TFA มีผลใช้บังคับ (วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑) ประเทศกำลังพัฒนาต้องแจ้งวันที่แน่ชัด (Definitive Dates) ในการนำบทบัญญัติภายใต้ Category B ไปปฏิบัติ ทั้งนี้ เนื่องจากมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามบทบัญญัติภายใต้ Category B ได้แก่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมศุลกากร แจ้งขอเปลี่ยนแปลงระยะเวลาที่ระบุไว้ใน Category B^๒ ซึ่งที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ได้เคยให้ความเห็นชอบไว้ และไทยได้แจ้ง WTO แล้ว ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงระยะเวลาในการดำเนินการตาม Category B ก่อนแจ้งเป็น Definitive Dates ต่อ WTO ต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๓.๑ ภายในหนึ่งปีหลังจากความตกลง TFA มีผลใช้บังคับ (วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑) ประเทศกำลังพัฒนาต้องแจ้งวันที่แน่ชัด (Definitive Dates) ในการนำบทบัญญัติภายใต้ Category B ไปปฏิบัติ โดยหากไม่ได้ดำเนินการแจ้งตามระยะเวลาที่กำหนด ก็จะต้องเริ่มนำบทบัญญัติใน Category B ไปปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๓.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย แจ้งว่าต้องใช้ระยะเวลา ๒-๗ ปี ในการเตรียมความพร้อมสำหรับนำบทบัญญัติภายใต้ Category B มาปฏิบัติ ดังนั้น หากไทยต้องเริ่มปฏิบัติในหนึ่งปีข้างหน้า ก็อาจสร้างความเสียหายให้กับประเทศไทยได้

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ไทยจำแนกบทบัญญัติภายใต้ความตกลง TFA ไว้ใน Category B ทั้งหมด ๑๒ บทบัญญัติ อาทิ การเปิดโอกาสให้ทำการตรวจซ้ำ (Second Test) ในกรณีที่สินค้าอาหาร เครื่องดื่มและอาหารสัตว์ ที่นำเข้าไม่ผ่านมาตรฐานการตรวจคุณภาพในการตรวจครั้งแรก การให้ผู้ยุทธศาสตร์ค้าส่งศุลกากรสามารถนำเรื่องสู่ศาลหรือ

^๒ ๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๒๒๘๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอแก้ไขระยะเวลาการปรับตัวสำหรับบทบัญญัติข้อที่ ๖: วินัยในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมกับหรือใน ส่วนที่เกี่ยวกับการนำเข้าและการส่งออก และบทลงโทษ ภายหลังจากที่ ครม. มีมติเห็นชอบบทบัญญัติใน Category B และ ระยะเวลาในการปรับตัวแล้ว โดยเปลี่ยนระยะเวลาจากเดิม ๕ ปี ให้สามารถปฏิบัติได้ทันที

๒) กรมศุลกากร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๑๙/๕๖๘ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่าง ประเทศ ขอเปลี่ยนระยะเวลาในบทบัญญัติข้อที่ ๔: กระบวนการสำหรับการอุทธรณ์หรือการทบทวน จากเดิม ๕ ปี เป็นสามารถ ปฏิบัติได้ทันที และ ข้อที่ ๗: การตรวจปล่อยสินค้า จากเดิม ๕ ปี เป็นระยะเวลา ๒ ปี

หน่วยงานที่เหนือขึ้นไปได้หากกรมศุลกากรพิจารณาการอุทธรณ์ล่าช้าเกินควร การเปิดโอกาสให้มีการยื่นบัญชีสินค้าทางเรือได้ล่วงหน้าก่อนที่จะเรือสินค้าจะมาถึง และเสรีภาพในการผ่านแดน

๔.๒ กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้สอบถามความเห็นและจัดให้มีการประชุมหารือกับหน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับทบัญญัติภายใต้ Category B ทั้ง ๑๒ ทบบัญญัติ เพื่อติดตามความคืบหน้าการเตรียมการดำเนินการตาม Category B ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔ หน่วยงาน ได้แก่ กรมศุลกากร กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภายหลังจากการพิจารณาการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานแล้ว ปรากฏว่ามี ๓ ทบบัญญัติใน ๑๒ ทบบัญญัติที่ไทยสามารถลดระยะเวลาปรับตัวเพื่อให้เริ่มปฏิบัติได้เร็วขึ้น หรือไม่ต้องการระยะเวลาในการปรับตัวเลย รายละเอียดปรากฏตาม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๕. ผลกระทบ

การดำเนินการเพื่อแจ้ง Definitive Dates ของไทยนั้น เป็นการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีภายใต้ความตกลง TFA เพื่อแสดงความมุ่งมั่นของไทยในการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนกระบวนการในการให้บริการด้านการค้าให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยมีเป้าประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า ด้วยการลดต้นทุนการเงิน ต้นทุนระยะเวลา และความไม่แน่นอนต่างๆ ที่มีอยู่ในขั้นตอนการนำเข้า การส่งออก และการผ่านแดนของสินค้า ซึ่งการที่ไทยเร่งระยะเวลาในการปฏิบัติให้เร็วขึ้น จะเป็นผลดีต่อการยกระดับการอำนวยความสะดวกทางการค้าของไทย

๖. มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ มติคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้ความเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เรื่อง การแจ้งทบบัญญัติที่ไทยพร้อมปฏิบัติภายใต้ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าขององค์การการค้าโลก

๖.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบการยอมรับพิธีสารแก้ไขความตกลงมาร์ราเกซเพื่อจัดตั้งองค์การการค้าโลกเพื่อผนวกความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าเข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงองค์การการค้าโลก และการแจ้งทบบัญญัติที่ไทยพร้อมปฏิบัติได้ทันทีที่ความตกลงมีผลบังคับใช้

๗. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

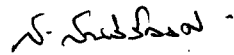
เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑ กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดประชุมคณะทำงานเพื่อติดตามการปฏิบัติตามการอำนวยความสะดวกทางการค้า ภายใต้คณะอนุกรรมการด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์ในฐานะประธานคณะทำงานฯ เป็นประธาน และที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบเรื่องการเลื่อนระยะเวลาในการดำเนินการตามทบบัญญัติใน Category B ของกรมศุลกากรและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวม ๓ ทบบัญญัติให้เร็วขึ้น นอกจากนี้ ที่ประชุมได้มีมติให้ยึดความเห็นของกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ว่าสามารถดำเนินการขอความเห็นชอบในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี โดยไม่ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เนื่องจากเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีของความตกลงฯ ที่ได้ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ไม่ใช่การทำสนธิสัญญาใหม่ จึงไม่ใช่การจัดทำหนังสือสัตยาตามนัยมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้กระทรวงพาณิชย์แจ้งไปยังองค์การการค้าโลก ตามที่กำหนดไว้ในความตกลง TFA

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงระยะเวลาในการดำเนินการตามบทบัญญัติใน Category B จำนวน ๓ บทบัญญัติ จากทั้งหมด ๑๒ บทบัญญัติ และให้กระทรวงพาณิชย์แจ้งวันที่แน่ชัด (Definitive Dates) ของมาตรการภายใต้ Category B ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ไปยังองค์การการค้าโลกตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (ภายในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๔๘๕

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๒๕